

TELEGRAFUL ROMAN.

ăpare Marția. Joi și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu 26 Maiu 1895.

În zilele aceste, anume în sărbătorile Rosalielor, s'a ținut în orașul Odorheiul secuiesc un iubileu, care ne dă materie de vorbit și nouă românilor.

Sunt zece ani de când în capitala țării noastre mai restrinse, în Cluș, s'a format o reuniune cu numele pur cultural, dară cu tendențe și scopuri pur politice, reuniunea pentru magiarizarea Ardélului, botezată pe scurt Emke.

În sărbătorile Rosalielor și-a serbat această reuniune iubileul de 10 ani ai existenței sale, și la aceste serbători au luat parte aproape toți bărbații de frunte ai vieții politice din statul nostru.

Publicul cetitoriu cunoscă activitatea de 10 ani a acestei reuniunii. În liniamente generale vom schița activitatea ei și noi, ca să fim mai bine orientați.

S'a făcut o agitațiune ne mai pomenită nici chiar la unguri, cari altcum ușor se entusiasmă, și bucuros aduc jertfe. În scurtul timp de 10 ani s'a adunat un capital peste un milion și jumătate, s'au înființat școle unguresci prin locuri curat românesci, s'au promovat colonisări de secui tot prin locurile cele mai românesci, sunt terorisați puținii angloați de români, cari îi mai avem prin comitate, și în cele din urmă s'au atras în cercul de vederi al acestei reuniuni întrăgă viața de stat, și după modelul ei s'au înființat asemenea reuniuni de magiarizare în mai multe ținuturi.

La iubileul de 10 ani, de care vorbim acum, s'au accentuat mai multe lucruri.

Făcând un preambulu istoric s'a marcat cu mult aplomb, că Transilvania e fortărăța Ungariei, și că dacă perdem această fortărăță, atunci e perdută și patria.

Este fapt incontestabil, că Transilvania e dela poziția sa naturală o fortărăță, dar reuniunea de magiarizare nu în acest sens o interpretează.

Transilvania e fortărăța magiarismului care, veți Dómne, e periclitat.

Și de cine, din a cui parte e periclitată această espusă fortărăță? Cine a pus în cestiune existența nepoților lui Atilla (secui) și pe cea a nepoților lui Arpád (unguri)?

La locul prim scisiunea dintre partidele unguresci, cari au corupt ungurimea, vin apoi naționalitățile, cari țin pas cu ungurii.

În perire e deci ungurimea, căci emigrăză secuii, e în perire prin ungurime Ardélul, și prin Ardél e în perire Ungaria, căci după catastrofa dela Mohács (1526) numai Transilvania a mai susținut viața ungurescă.

Trebuie deci salvată fortărăța în toate direcțiunile.

Secuimea trebuie ținută în țără, căci emigrarea ei în România e pericol național unguresc.

Naționalitățile trebuie frânte, căci ele sunt permanent pericol pentru magiarism.

Și în punctul acesta recepta o a dat cu multă pricepere fostul secretariu de stat în ministerul de culte, actualul vicepresident al parlamentului de jos, Adalbert Berzeviczy.

Trebuie pusă șola în serviciul magiarismului. Nu cultură trebuie aici în țără. Politică se se face în șola. Învățatură și cultură națională trebuie se se câștige, și această se pôte ajunge prin școle, dar prin școle cari stau în mâna și la dispozițiunea statului.

Se se înființeze deci școle de stat, se se desvólte cele existente, și atunci va fi atinsă țința acelei reuniuni: magiarizarea, și prin ea întărirea fortăreței, întărirea Ardélului, întărirea Ungariei.

Contele Apponyi lasă instrucțiunea în mâinile fostului secretariu de stat, și ca mâne ministru de culte, Berzeviczy. Dênsul caută alt teren.

Consolidarea statului național e idealul lui Apponyi, se fie acest stat unguresc în toate nuanțele.

Spre acest scop statul trebuie se mîrgă paralel ca reuniunea de magiarizare din Cluș. Terenul de luptă va

fi Ardélul, deci cine va eși învingătoriu din această luptă decisivă, acela va da statului caracter. Vor învinge naționalitățile, atunci statul nu va fi național, vor învinge cei dela Kulturegylet, atunci statul va fi unguresc în toate manifestațiunile sale. Deci la luptă pe viață și pe mörte.

Ni se vorbește deci destul de clar, și scim cu cine avem de lucru.

De 10 ani o am știut această. O am spus-o încă dela înființarea reuniunii, dară bărbații ei conducători consecuent și cu îndărjire o au negat.

Acuma după 10 ani de activitate cu grandioase succese o mărturisesc aceia, cari consecuent o au negat. E dată pe față ordinea de bătaie, și românii vor face bine, dacă vor da atențiunea cuvenită signalului de luptă.

Am păcătuț contra adevărului, dacă n'am mai releva și alte merite ale acestei sprintene reuniuni de magiarizare.

S'au magiarizat aproape în întreg Ardélul numele comunelor, numele munților și al riurilor.

Și la aceste succese meritul principal e al reuniunii de magiarizare.

S'au magiarizat numele de botez românesci, și în această direcțiune lucrurile au ajuns până la înălțimea academiei unguresci de științe.

Academia a dat o consemnare în unguresce a numelor românesci, și ele sunt atât de schimonosite, încât nici noi, cari scim unguresce, nu le mai putem cunoscce.

De sine înțeles acele consemnări sunt impuse tuturor direcțiunilor școlare, și ca mâne se vor introduce oficial în matriculele de stat.

Cu succes material și moral a lucrat în 10 ani această reuniune, și bine ar fi dacă am lua și noi esemplu dela această febrilă activitate.

Interpelațiunea delegatului Dr. Iosif Gall către ministrul de resbel. Într-una din ședințele delegațiunei din anul trecut delegatul Dr. Iosif Gall a făcut interpelațiune către ministrul de resbel pentru

aplicarea principiului egalei îndreptățiri con-fesionale și în privința clerului gr.-oriental, ce funcționează la miliție, asemenea a inter-pelat delegatul Hegedüs în privința clerului protestant.

După cum comunică „Pester Lloyd” s'a sistematizat în budgetul militar pre anul 1896 postul unui paroch gr. ort. și al unui paroch protestant cu rangul de maior, va se dăcă interpelațiunile au avut care-va rezultat?

Revista politică.

Dl V. A. Urechia a trimis senatorilor și deputaților români, cari fac parte din conferența interparlamentară, următoreea adresă, prin care îi convăcă la o întrunire:

Bucuresci, 16 (28) Maiu 1895.

Domnule coleg!

Jurnalele unguresci ale zilei sunt pline de informațiuni, care de care mai bătătoare la ochi cu referență la pro-sima conferență interparlamentară ce este se se țină la Bruselle.

Colegul nostru dl Pázmándy, pre-stându-ne tot feul de intențiuni ne-amice și fantastice, îndemnă grupul parlamentar magiar se mîrgă la Brus-sela în număr mare, ca se lupte în contra unei preținse decesiuni ce am fi luat noi grupul român, de a duce în conferență interparlamentară cesti-unea română, dar mai ales pentru a dobândi, de astă dată victoriă contra românilor obținând votul, ca confe-rența interparlamentară din anul 1896 se se țină la Budapesta cu ocaziunea sêrbării milleniului unguresc.

Este absolută necesitate, ca gru-pul parlamentar românesc se se în-truniască de urgență spre a lua o de-cesiune față cu manoperele grupului magiar. Ar fi foarte nepotrivit, că du-pă-ce în 1894 reprezentanța noastră în conferența interparlamentară dela Haaga și-a făcut atât de românesce datoria, în anul acesta se lipsim cu toții dela post.

Nu mă îndoesc, că aprețiați, ca și mine gravitatea situațiunii și că dar

FOIȚA

XV. Capitol.

Viață și dătime în Uganda. — Țerănii. — Căpetenia. — Împăratul. — Țara. — Observări generale. — M. Stanley.

(Urmare.)

Deodată amușese sgomotul vocilor, și se aude vibrarea tobei cu tonul ei zărăitor, care arată mulțimei adunate, că împăratul a ocupat pe scaun loc pentru audiențe. Porțile se dau la o parte, și o cetă mare de căpetenii, soldați, țerani, străini lărmuind trec prin opt sau zece curți, către sala de audiențe, și de pe graba lor ceatumulțoasă se pot cunoscce primele simptome ale acelei servilități țărăitōre, care e caracteristică pentru servitorii despoților.

Mai departe ajungem la o parte din o casă de paie, cu un coperiș de felul celor holandeze, încunjurată de cămări, înaltă cam de 7½ m., lungă de 18 metri, și lată de 5½ metri.

La marginea estemă vedem, în lumina care cade prin intrarea cea lată, figura unui om, care șade pe un fotoliu, îmbrăcat cu o

haină albă, și pe deasupra una roșie, brodată, pădit de amândouă părțile de o păreche de purtători de Sasce, și de doi soldați cu pusei. Căpitani, cari tocmai acum se grăbesc se ese prin porța curții, și persoanele distinse, se închină adânc înaintea lui. Unii după obiceiul mahomedanilor, îi sărută palma alții dosul mâinei, alții, credincioși încă originalilor obiceiuri din țără, se aruncă pe pământ înaintea lui, și cu mâinile întinse spre el strigă ingenunchiând: „Twjansi, jansi”, după aceea se duc la locurile lor, ordinate singuratic după rang. Astfel formăză de-alungul păreșilor, făcuți din trestie, două lungi șiruri de ômeni, ședând în sala de audiență, fie care întors cu fața către mijlocul sălii, unde e lăsat loc gol pentru eventualii străini, pentru cei cu rugări, pentru îngrijirea afacerilor sau pentru divan etc.

Fiind-că ni-s'a dat deosebit privilegiu, intrăm și noi, și ocupăm loc la drăpta lângă Katekiro, de unde putem observa comod și bine pe monarh. Trăsurile feței lui netede și strălucioase, fără nici o crăță, ne presen-tăză un om în vîrstă de 20—35 ani. Capul lui e ras ca napul, și acoperit cu un fes, picioarele îi sunt gôle și odichnesc pe o pele de leopard, pe a cărei margine e aședat un

dinte alb de elefant și poleit; lângă acesta stă o pereche de pantofi turcesci, de colōre roșie carmoizin. Lungile degete dela mâna drăptă țin strîns mănunchiul de aur al unei săbii arabice; mâna stângă e aședată pe genunchiul stîng, încât omul își revocă în memorie poziția lui Ramses în Thebe. Unica însușire caracteristică a feței, prin care se deosebesce de celelalte fețe din jurul nostru, zace în ochii lui cei vioi, nelinisciiți și mari, cari par a cuprinde toate cu o singură privire.

Expresiunea feței însă curând se schimbă nici când e liniscit, nu i lipsește puterea și grandeză; dar când cugete neplăcute ca și fulgerul trec prin capul lui, el își adună buzele, ochii i-se măresc, și i-se înhîlbă, mâinile îi tresar convulsiv, și curtênul simte, că o descărcătură vulcanică a furiei e aproape. Când însă împăratul află în ceva plăcere, atunci se pare, că ochii se adună, buzele, mai înainte puternic încordate, acum se mōie, și în curând un rîs din inimă străbate prin sală.

Dar tăcere! 10 până la 12 ômeni vin prin locul cel lungăreț dela mijloc spre împăratul, se aruncă înaintea lui la pământ, și încep se-i spună ceva prin vorbitorul lor, și ce e lucru curios, împăratul pare că nici

nu-i ascultă. Prin mijlocirea unui dragoman aflăm, că acesta e o deputațiune a banditului Mirambo, care, așind că Mtesa va trimite 50,000 de purtători de lance, ca se-l prindă, a trimis acești ômeni, cari prin daruri se-l domolăscă, și totodată cu umilință se declare că Mirambo n'are nici o causă, ca se se sfădăscă cu Uganda. Apoi înaintea tuturor se espun obiectele și se numără: atâtea și atâtea materii, atâtea sîrmă, vre o ½ duzină de talere de masă din Europa, o tavă mare de cositor pentru cafea, un pumnal arabic cu mâner de argint, și o haină roșie.

Într-aceea Mtesa, fără ca se ia cătuși de puțin notiță de deputațiunea, care îl agrăia, și-a petrecut în linisce cu căpeteniile sale, dar de-odată își îndreptă ochii cei mari ar-dători asupra deputaților, și vorbește iute și resolut:

„Spuneți-i lui Mirambo, că mie nu-mi trebuie darurile lui, dar că îmi trebuie capul aceluia dintre ômenii lui, care a omorît acum un an pe căpetenia mea Singiri, când toc-mai sta se se întorcă din Sanzibar la Uganda. Capul aceluia ucigaș trebuie se-l am, căci dacă nu, voi merge asupra lui Mirambo cu mai mulți Wagandî, ca câți arbori are în țara sa. Mergeți!”

veți face sacrificiu de a vă afla la București la ziua de 22 Maiu v. când în localul Ligei (Strada nouă nr. 6) la orele 3 p. m., vom avea să ne înșurăm ca grup interparlamentar român, pentru a ne înțelege asupra acțiunii noastre în conferența interparlamentară dela Brusela 1895.

Vă rog mult să nu lipsiți, căci asupra umerilor nostri apasă răspunderea mare față cu națiunea română.

Primiți, vă rog, domnule coleg, asigurarea deosebitei mele considerațiuni. Președintele grupului: V. A. Urechidă.

Congresul internațional al parlamentelor din Europa nu se va ține după cum și noi am amintit, în 21, ci la 12 August. Schimbarea acesteia a terminului a fost de lipsă din cauza, că congregațiunile comitatense din Franța, cari se încep cu 20 August, ar fi împedat pe deputații și senatorii francezi de a putea lua parte la congres.

Ministrul de justiție Erdelyi Sándor s'a dus Duminecă la Dunaszerdahely, unde și-a făcut darea de seamă înaintea alegătorilor. În primul rând ministrul a mulțumit alegătorilor, că ei i-au dat posibilitatea să ia parte în anii din urmă în parlament. Ieșirile bisericesci-politice — dice ministrul — sunt inarticulate. Mai sunt două proiecte, cari nu sunt votate în integritatea lor; părțile lor esențiale însă s'au votat și e speranță, că și părțile restante se vor vota. Cu acestea apoi politica bisericească va fi încheiată pe într-o linie. Ministrul făcu apoi o sarbădă schiță a activității parlamentului. Despre criza ministerială făcu, că acei bărbați, cari au început reformele și le-au dus până peste calea jumătate s'au retras, ca să le ocupe alții locul, însă cu aceleași principii. Criza aceasta s'a rezolvat prin susținerea intactă a constituției și a independenței Ungariei, și țara a vădut pe marele ei rege, ca cel mai sincer paznic al independenței și constituției sale. Noul guvern-Bánffy s'a format din încrederea coronei și a partidei liberale, și membrii lui sunt conduși de ideea înfloririi patriei și de prosperarea ei. De când a ajuns în fruntea conducerii afacerilor, guvernul acesta a ajuns să asigure mersul sigur al treburilor politice, și marile reforme s'au realizat într-o anumită parte. Aceste reforme se vor și pune în practică în timpul cel mai scurt. Ministrul declară apoi, că guvernul își va da totă silința să introducă și reforma administrației de stat.

Consiliul comunal din Viena s'a dizolvat. Faptul are o importanță ne-

tăgăduită pentru situația politică din capitala Austriei, care pare împărțită astăzi în două tabere distincte: așa zisii creștino-sociali sau antisemiți și liberalii între cari și Evreii.

Luna trecută, efectuându-se mai multe alegeri parțiale pentru consiliul comunal al Vienei antisemiții reușiră să obțină atâtea mandate, în cât în consiliu era paritate de voturi între antisemiți și liberali. Primarul Vienei d. Dr. Gröbl, crezu atunci că numai este expresiunea majorității consiliului comunal, deci nici a alegătorilor capitalei, și și dăte demisia. În același timp trebuia să se efectueze alegerea primului ajutor de primar și după câte-va scrutine, care nu dăduse majoritatea absolută nici unuia din candidații din cauza parității de voturi d. dr. K. Lueger, șeful antisemiților, fu ales la balotaj cu majoritatea relativă.

Triumful antisemiților era evident. Pentru demnitatea de primar, creștino-socialii hotărâră, îndemnați de primul succes, să puie tot candidatura dlui dr. Lueger.

Mercuri, consiliul municipal a procedat la această alegere. În cele două dintâi scrutine, d. dr. Lueger obținut odată 67, a doua oară 68 de voturi, pe când majoritatea absolută a consilierilor prezentei reclama 70 de voturi. La al treilea scrutin, candidatul antisemiților obținut în sfârșit cele 70 de voturi trebuincioase. Atunci d. dr. Lueger se retrase împreună cu partizanii săi într-o sală de alături și după câte-va minute reveni, anunțând că nu primesc alegerea făcută. Șeful partidului creștino-social ținea să nu fie ales la limita strictă a voturilor și spera că un al patrulea rând de scrutin îi va da câte-va voturi mai mult.

Se înșelase. Al patrulea scrutin numai aduse pentru d. dr. Lueger decât 65 de voturi și așa ajutorul de primar trebui să ridice ședința fără rezultatul dorit.

Pentru conducerea provizorie — până după nouăle alegeri — a afacerilor comunale, guvernul a instituit o comisiune interimară compusă din 15 membri ai tuturor partidelor reprezentate în ultimul consiliu, sub președinția unui funcționar al Statului.

Noul proiect de lege electorală în Austria cuprinde două clase nouă de alegeri: prima se compune din toți aceia cari plătesc un impozit mai mic decât 5 fl. Până acum impozitul de 5 fl. era considerat ca un minimum. A doua clasă cuprinde pe lucrătorii membrii a caselor publice de ajutor pentru casurile de bălă.

Prima clasă va da 34 de deputați a doua 13, astfel că cifra totală a de-

putaților se va urca dela 343 la 400.

Se consideră că numărul alegătorilor de clasa I-a ar fi de 1,202,843 și acela al alegătorilor de clasa II de 600,000.

Deputații primei clase vor fi aleși în oraș, cu scrutin direct, și la țară, în al II-a grad.

Deputații clasei muncitoare se vor alege în al II-a grad.

Odjek, organul principal al radicalilor, ocupându-se cu propaganda lui Rizov referitoare la încheierea unei uniuni personale între Sârbia și Bulgaria, observă, că ideea acestei uniuni a existat în Sârbia în toate timpurile și că deja principele Mihail se născu din toate puterile pentru realizarea ei. Cestinea macedonă s'ar putea deocamdată neutraliza. Greutatea ar consista încă numai în neclarificarea situației internaționale și cea de vasalitate a Bulgariei față cu Turcia.

Condițiunea principală a uniunii ar fi deci să fie, ca și Bulgaria să ajungă în aceeași clară situație internațională în care se află Sârbia.

Politia din Constantinopol a sequestrat la vama principală un transport ce conținea mare mulțime de arme: puci, revolve, munițiuni, etc. Transportul era adresat unui sudit austriac cu numele Iacob, care — după cum se pare — avea misiunea să contrabandeze aceste arme, dar i-s'a sferclit, căci a fost deținut și s'a introdus contra lui cercetare. Resultatul perchișiunii domiciliare întreprinsă în locuința dinului se ține în secret, dar totuși a transpirat deja faima, că armele erau menite pentru comitetele armene.

Noutăți.

Concertul dela Ateneu. Cetim în „Timpul” din 5 Iunie 1895. Alaltă-eri am auzit pentru prima oară în sala Ateneului, corul mic al „Reuniunii române de muzică din Sibiu”, sub direcțiunea dibace a dlui G. Dima. Efectul a fost mare; era o adevărată fericire pentru orice suflet românesc de a asculta cântecul nostru național executat cu măiestrie de voci românesce. E de prisos să mai spunem că publicul era entusiasm; cântecul național este un stimulent din cele mai puternice ale patriotismului; cu atât mai mult ne sălta inima când simțeam că dulcele melodii pe care le auziam răsunând veniau de dincolo de Carpați, din plaiurile române unde durerea mută a unui popor se transformă și se intrupă în armonii frumoase și scumpe ori-cărui suflet românesc.

Așteptăm concertul de astăzi pentru a face o dare de seamă asupra părții artistice și musicale. În orice caz, este trist de a vedea că capitala României neatârnată, care

are de 30 de ani un conservator, este întrecută de orașe ca Sibiu și Brașov care au coruri și orchestre permanente și escelente, pe când în București n'avem decât cor nemțesc și abia se poate aduna o orchestră pentru concerte simfonice.

Ar fi de datoria noastră să căutăm mijlocul de a umplea acest gol simțitor.

Azi, la orele 2, dl G. Dima harnicul dirigit al reuniunii va fi primit în audiență de M. Sa regele.

Astăseră are loc al doilea concert, la care probabil va asista și M. Sa Regina.

Reuniunea română de muzică din Sibiu. După cum suntem informați, reuniunea română de muzică din Sibiu, a dat a treia zi de Rusalii concert propriu al său în București, sala Atheneului.

Joi seara a concertat în Brașov, în sala redutei celei nouă.

Ambele concerte au avut succes grandios.

O parte a membrilor bărbați din reuniune s'au rentors Vineri cu trenul de dimineață, spre a-și continua afacerile oficiului întrerupte de o săptămână; restul va sosi Vineri seara.

Despre concertecele aceste vom vorbi în special în numărul viitoriu.

Promoțiune. La universitatea din Buda au fost promovați la gradul de Dri în filosofie d-nii: Ilie Cristea din Toplița-română, teolog și stipendist al consistoriului nostru și Ilie Dăian, colaboratorul „Dreptății”.

Fruitele reformelor politico-bisericesci. În comuna Taș (comitatul Fejér în Ungaria) țărani Kis István de o parte și Györök József cu fiul său de altă parte, disputau în birt asupra căsătoriei civile. Din vorbă în vorbă au ajuns lucrul până la încheiere, în urmă Kis apărătorul căsătoriei civile a ajuns de desupt rănit și de un cușit. Scăpat Kis din situațiunea penibilă, a alergat acasă, și-a încărcat pușca și luând la gônă pe opoșanți i-a împușcat pe amândoi. Bătrânul Györök a rămas mort pe câmpul de onore, și fiul s'a ales cu o rană grea. Infiorat Kis de efectul vitejiei sale, a fugit acasă, a aruncat arma, și se pregătea de pribegire, dar în momentul când era să o iee la sănătoasă l'au surprins gendarmii, l'au legat și l'au dat pe mâna judecării. Eită morală și religioasă care produce legile „liberale” impuse de legislativa poporului, care nu le-a cerut, în favorul jidanilor și francmasonilor!

Limba magiară timpescă mintea. Într-o conferență învățătorască ținută în săptămâna trecută în Nyárádszereda, în Secuime, la care au participat 40 învățători, toți magiari, Dabóczy György profesor la școala civilă, a ținut o prelegere despre planul de învățământ pentru școlile elementare, în care solicită eliminarea limbii magiare din planul de învățământ

O altă societate urmază. A răposat o căpetenie, și ei ar vrea să știe, cine se-î urmeze. Ei au adus cu sine pe fii răposatului, ca să aleagă împăratul între ei.

Mtesa zimbescă, și rîgă pe căpeteniile sale, să numească pe urmașul. Unul propune pe Bugomba altul pe Taniciva, al treilea pe Kasedje, al patrulea pe Sempa. Căpeteniile nu se pot uni, și Mtesa întrebă glumind: „Cine se-î face dară căpetenia?” și majoritatea numește pe Tanisiva pe cel ales. După aceea auzim pe cel preferit la alegere strigând: Twijansi, jansi, și totdeodată jurămintele sale ferbinți, prin cari se închină împăratului, și-i jură credință.

Tocmai în acest moment sosesc o lungă procesiune de femei, tinere și bătrâne, la vederea lor se ridică împăratul, și toți îi urmăresc exemplul. Curioși întrebăm cine sunt și aflăm că se trag dela Kamania și Suna, și sunt pupile și membrii ai familiei regale. Se vede că aceste dame se pricep la aceea, să-și aleagă la vizitele lor timpul potrivit, și cu intențiunea vin târziu la audiență, precum se crede despre damele europene, că ele vin târziu la biserică, ca să atragă asupra lor atențiunea.

Pe când aceste dame pășesc până la covor, Mtesa salută pe fiecare cu un cuvânt

amicabil, și după ce ele au ocupat loc, el se duce la unele din ele, să pune în pîla lor, și le îmbrățișează pe toate pe rând. Ca recompensă pentru aceste favoruri regale, ele dăruiesc împăratului galite vii (hóre cum se dice prin Sibiu) pe cari el le primesc din mâinile lor, și le dă unui căpitan să le țină ca nu cumva să se pară, că el ar refuza vreuna din aceste găini. Când un monarh așa de despot se demite la o purtare atât de amicală și de binevoitoare față de femei, atunci de sigur trebuie să fie în caracterul lui o trăsătură bună.

Dar în dimineața acesta împăratul suferă de guturaiu. Căpeteniile cele atente au observat această mică indispozițiune, și îndată ce se arată vreun simpton al guturaiului o jumătate de duzină din ei se aruncă în genunchi, și oferă cărpele lor de cap, ca să se ușureze împărătescul nas în ele.

Împăratul glumind se dă îndărăpt pe scaunul său, și dice: O atâtea nu îmi trebuie! „Bine, atunci mă rog s'o luați pe a mea” dice unul.

„Nu, pe a mea, Kabaka; a mea e albă și făcută — din stofă fină, môle” — și Mtesa, cucerit prin țesătura cea albă și môle, o ea, își ușurează nasul cel întronat, și o dă apoi țăpășului ei, care cu asprime o

frică, ca și când ar voi să pedepsescă stofa, care a cauzat această indispozițiune.

Deodată se aude dintr-o parte a salei un sgomot, ca și când o persoană, atacată și ea de catar, și-ar derege glasul; împăratul repede își pironesc ochii pe nefericul, dar căpeteniile strigă necăjiți: „Afară afară cu tine inte!” Atrapi prin această provocare serioasă și peremtorică, o jumătate de duzină de „domni ai strîngului” îl apucă pe sârmaul catarhalic, și îl aruncă într'un mod puțin delicat pe ușă afară.

După această întrerupere se aude tonurile harfei, obiceiuite în țară, și împăratul strigă musicantului, să cânte pe instrumentul său, ceia ce virtuozul dă harfă o și face cu prevenire. Dar pe când ascultăm muzica cea monotună toți tresar la detunătura unei puci.

Să aud o duzină de rugăciuni și exclamațiuni, și tot atâtea căpetenii sar afară ca să afle cauza acestei întâmplări conturbătoare; dar „domnii strîngului” cei sprinteni și îndemânatici, le-au și prevenit. Ei au aruncat gilțurile lor în jurul gâtului unui om, și țărându-l, așa încât mai îl sugrămă, îl aduc înaintea împăratului, a cărui nervi sunt cam agitați prin neașteptate exploziune a prafului de pușcă. Ingenunchind călăii raportă, că omul acesta stănd strajă, a lăsat să-i

cadă pușca din mână și ochii lor par a înțreba: „Ce se facem cu el?” „Dați-i 50 de bețe” strigă împăratul necăjit, și sârcaul om este târit mai departe, ca să suferă o pedepsă care-l va face olog pe o lună de zile.

Deodată se aude vite, boi grași și vaci cu lapte, ce mugesc în curtea de dinaintea salei de audiență. Un om se aproprie, și după o închinăciune și mai mulți „Twijansi”, spune, că a adus un dar dela Maukorongo, regele din Usui.

„Hm! Uită-te la ele, Katekiro, și dă o bucată Marșalului meu Ku-uta, ca s'o pregătescă pentru masă, și dă fie cărei căpetenii azi un bou, și gardei mele personale dă i dece”. Plin de bucurie de această dăruire, toate căpeteniile înainteză să pleacă până la pământ și strigă cu voce tare „Twijansi”.

După-ace și-au exprimat în acest mod mulțămirea lor, căpeteniile țărilor ocupă locurile. Îndată după aceea sosesc un sol dela malurile nilului Victoria și spre mirarea monarhului raportă că Namiondu, un mic principe din apropiere de Unjoro s'a lăpădat de toate datorințele de credință și supunere față de el, și a început negocieri cu Kabba-Rega, regele din Unjoro.

(Va urma.)

pentru-că învățarea limbii magiare are înfruntat timpotă asupra facultăților spirituale ale copiilor. Cu toate acestea n'are nici o excepție, ca în școlile elementare cu limbă de propunere nemagiară să se propună și limba magiară. Mulțumim de bunăvoință!

Oprire. Vice-comitele comitatului Sibiu ne înconștințază, că în urma ordinului ministrului de agricult. Nr. 34554/95 opresce deocamdată estradarea certificatelor pentru porci meniți a fi transportați la Steinbruch în urma episotiei, ce domnesce acolo într'un grad destul de mare.

Musce columbace. În Abrud și jur s'au ivit muscele columbace.

Un moț mort în București. Se anunță: Astă noapte pe la orele 3 a încetat subit din viață, în Târgul Moșilor, individul Ștefan Ștefan, din Târgul Moșilor. Nenorocitul venise împreună cu soția sa de câte-va zile în capitală spre a vinde un car de donițe.

Morburi de vite cornute. În comuna Cherșetiu din comitatul Hunedorei a perit o vită, ér în comuna Galaș din același comitat au perit două vite de splină.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

București 23 Maiu.

Pentru sărbătorile Pogorîrei duchului sânt s'au arangiat în capitala noastră mai multe festivități. Deosebită bucurie ni s'a făcut însă prin faptul că „reuniunea română de muzică din Sibiu”, sub conducerea domnului George Dima a făcut escursiune aici, ca din incidentul sărbătorilor se dea un concert în capitala țerei noastre.

Vă scriu de astădată numai în fuga condeiului, și sub adăncă impresiune, ce a făcut reuniunea română de muzică din Sibiu.

În presa noastră nu s'a făcut absolut nici o amintire despre intențiunea acestei reuniuni de a concerta în București.

S'au strecurat ici coala unele mici notițe despre acea, că corul român din Sibiu, sub conducerea lui G. Dima va da un concert, acesteia însă nu i-s'a dat importanță, căci noi pe aici nu punem mult pe corurile, cari concertază.

Sunt considerate de întruniri de oameni, cari cântă în profesii pe bani, și pentru așa ceva publicul din capitală nu se entusiasmă.

Situațiunea acuma e cu totul schimbată în favorul reuniunii române de muzică din Sibiu, în favorul muncii conșcie și desinteresate, care țintesc la cultivarea, pentru-ca ea artă se rămână.

Reuniunea română de cântări din Sibiu a cooperat Duminecă seara la festivitățile arangiate în sala Atheneului de către societatea domnelor române de aici în favorul loteriei pentru copii săraci, și a executat în sala Atheneului mai multe piese românești „Cucule cu pândă sură”, „Mândruțică”, „Lăgân verde de mătăsoasă”, „Fântână cu trei isvoraș”, „Râmă sănătoasă”, „Două inimi nu-mi dau pace”, toate compozițiile dlui Dima, și a fermecat inimile ascultătorilor.

Domnului Dima și reuniunii i s'au făcut manifestațiuni grandioase, ca izbucnirea inimilor doioase de-a auzi bine executate cântările românești.

Viforose aplauze a secerat și d-na Lucia Cosma din Timișoara, fost-a elevă a domnului Dima, prin executarea piesei „Trio”, pentru piano, violină și cello de Mendelssohn Bartholdy.

Dominarea pianului prin domna Cosma, siguranța și eleganța în joc și nuanțarea răpit publicul la sgomotoase manifestațiuni.

Pe Marți seara e insinuat concertul propriu al acestei reuniuni tot în frumoasa sală dela Atheneu.

Publicul este fermecat, și cu dor așteptă ziua de mâine.

Este măgulitoriu pentru noi ardelenii să auzim elogiurile, cari se aduc înfrunzării culturale ale muncii stării țore ce au ardelenii.

Din Ardél s'a făcut descălecarea, din Ardél a dus făclia științei nemuritorul Lazar, și din Ardél a dus arta dl Dima.

Lucrarea culturală a ardelenilor astfel reiese în relief, valoarea muncii oneste și conșcie iese la ivelă, și sub farmecul conșcieței liniștite serbăm aceste grandioase festivități.

Despre concerte voi servi cu raport special și detaiat. Cor.

La Țintă.

„Meditațiune politică” de N. Cristea asesor consistorial, Sibiu Institut tipografic T. Liviu Albin 1895.

(Urmare.)

În punctul IV se ocupă cu istoria regatului ungar dela întemeierea lui ca stat poliglot până la căderea dela Mohacs, cu ingratitudinea magiarilor față de Habsburgii germani, cari au scăpat Ungaria de turci, cu eșecul lui Kossuth, cu grandomania magiarilor de a preface pe toți magiari, cu „idea de stat magiar unitar”, care în consecuențele sale îi duce la „ceterum censeo: Romanismum esse delendum”.

În punctul V se ocupă cu pertractarea procesului Memorandumului, cu înfrățirea românilor și spaima magiarilor sub durata acelui proces, cu justiția magiară față cu acel proces, cu eșecul lui Hieronymi, cu spaima activității partidului național, cu efectul rezoluțiilor din 16/28 Novembrie 1894 asupra presei magiare.

În punctul VI se ocupă cu efectul luptei românilor de până aci. Luptă laudabilă și în unele părți chiar admirabilă, carea însă nu este terminată. Îndemnă la perseverență până când vom ajunge la țintă, ér la țintă vom fi ajuns „când vom putea lua parte ca români și nu ca „oláh ajku magyarak” la viața publică în stat, începând de jos dela comună până sus în parlament și nu numai fiind tîrîți înaintea tribunalelor pentru preținse delicta și crime politice, ca să fim închiși în prinsori de stat și ordinare”, și încheie:

„Evenimentele nici atîta nu ne permit: Să stăm la constatarea acasta. Ele ne împing și încă cu tot înadinsul la acțiune mai departe. Este timpul suprem. Și așteptarea și amânarea este păcat de morțe național”.

În punctul VII se ocupă cu căderea cabinetului Wekerle și dăce că căderea primă a urmat îndată după terminarea procesului memorandumului.

Autorul nu voiesce să presupună cineva că căderea lui Wekerle o aduce în vre-o legătură causală cu procesul memorandumului. Mai la vale admite totuși că „chiar și dacă au fost altele cauzele căderii ministerului sigur că purtarea guvernului magiar cu românii nu i a ușurat, ci i a agravat pozițiunea”.

În punctul VIII se ocupă cu denumirea cabinetului Bánffy, în care între împregiurările date, după faimele răspândite și în străinătate se pare a se fi aflat bărbatul care s'ar fi angajat a inaugura o epocă nouă:

„Cu toate acestea se spun lucruri despre cabinetul cel nou — dăce autorul — care adevărindu-se, cabinetul ar fi egal cu începerea unei epoci noi în viața constituțională a Ungariei”.

„Înțelepciunea politică a corifeimei magiare, în loc de a progresa a cădut din tréptă în tréptă. După 28 ani ea este acolo unde o dusese beția politică a lui Kossuth Lajos înainte cu 48 ani. Póte Monarchia și întru acasta Ungaria păși înainte pe calea apucată de 28 ani încoace?”

„Noi credem că nu. Și cu toate că nici ađi Monarchia în persóna contelui Kálnoky

nu are nici pe Cavourul nici pe Bismarkul sau, punându-ne încrederea în înțelepciunea politică a Monarchului, sperăm, că timpul experimentărilor sterpe se apropie de sfîrșit. Póte că de aceea seria și „National Zeitung” din Berlin nu de mult, că „în Ungaria situațiunea s'a schimbat în fond” că „criza este pornită din palatul imperial dela Viena și e țesută cu fire tari”, și încheie:

„Ajunși aci înse, am ajuns la alt punct foarte momentos în viața politică a românilor. Am ajuns acolo, unde reluarea firului acțiunii nî-se presentă cât se póte de indispensabilă”.

În punctul IX se încercă a justifica încâtva pauza intrată în acțiunea românilor cu sórtea memorandumului și a procesului intentat din cauza lui, mai revine asupra crizei ministeriale, citează un pasagiu din programa guvernului actual. O citează însă fals, afirmând că „conform aceluia cetățenii unguresci nemagiari au se fie considerati și pretensiunile lor au se fie considerate întrucât vor fi în consonanță cu articolul de lege 44 din 1868”, pe când Bánffy a vorbit tectual astfel:

„Vom avé însă în vedere acele pretențiuni drepte, cari pe baza art. de lege 44 din 1868 și fără restrîngerea caracterului național unitar al statului li-se cuvin concetățenilor noștri nemagiari”.

Și însuflețit de acest „eveniment” la alt loc esclamă cum urmédă:

„Er dacă cu toate acestea br. Bánffy nu glumesce, atunci e semn, că în anumite sfere trebuie că există o influență nevédută, dela care capul cel nou de cabinet primesce inspirațiuni, care sunt de altă natură, decum erau odineora ale profetului din Geszt. Împrejurarea acasta ar fi cea mai interesantă și nouă de lucruri. Acasta ar dovedi, că în Ungaria situațiunea s'a schimbat în fond, și că criza este pornită din palatul imperial din Viena și e țesută cu fire tari”.

Dar ca să nu ne supărăm cumva dacă totuși nu s'ar ameliora lucrurile, spre scusa Vienei la alt loc scrie următoarele:

„Precum se vede, situațiunea, pe lângă cea mai bună voie a celor din Viena, ca se fie schimbată în fond are fatalitățile sale simptomatice. Și apoi din istoria trecutului ore nu scim de câte-ori și în câte feluri intențiunile cele mai bune ale Vienei au fost eludate prin anxietatea șovinistilor magiari?”

Se ocupă și cu partidele politice magiare care toate sunt egal de șovinite. Amintesc și de partidul în formațiune care se numesce partidul „poporului” pe când în fapt este partid „romano catolic”. Esperiența din trecut nu ne îndreptătesce a ne pune încrederea deplină în stăternicia lui.

La punctul X la primul loc se ocupă pe larg cu Șaguna și cu creațiunile lui, cu oportuniștii, cu „moderații”, apoi érá îndemnă la lucru. Vom cita mai multe pasaje din acest punct interesant:

„Față cu acei Români, cari pentru îndreptarea lucrurilor politice spre bine dăce că trebuie așteptată „împlinirea vremii” dl Cristea ține cu Guilelmo Pepe, care dăce că „Omenii sunt vremele”.

„Dacă ne aruncăm privirea — dăce — peste bucată de timp dela 1846—1871, și judecăm nepreocupați, ore nu observăm că omeni ca Andreiu baron de Șaguna au făcut vremi epocale, la care putem căuta cu mândrie națională? Care vor rămânea superioare printre cele contemporane și ale viitorului ca și piramidele Faraonilor din câmpiile Egiptului”.

Însiră apoi faptele lui Șaguna cunoscut din „Biografia” lui, de N. Poepa.

Tace însă faptul istoric, că după ce s'au schimbat „vremile” când s'au început numai inaugurarea „vremilor” de astădi nici Șaguna n'a mai putut face nimic, ci la provocarea poporului ca să se pună în fruntea luptătorilor pentru recăștigarea drepturilor confiscate, a exclamat: „Flere possem sed iuvare non!”

Dacă vrea se fie drept dl Cristea nu póte trece cu tăcerea peste acest moment istoric.

Póte că aici era locul potrivit, să ne arete dl Cristea și cauzele, pentru care d-sa, ca cel mai adict luptător Șagunist, după o luptă aprigă de 15 ani, a abandonat politica inaugurată de Șaguna?

Mai face alusiune și la cei ce suer aici în temelie pentru lupta politică națională, ca să dovedescă, că și astădi „omenii fac vremile”.

După acestea se ocupă pe larg apoi cu combaterea acelora „carii au început a agita contra politice tradiționale românești cu privirile îndreptate spre Viena”.

Se vede că l'a supărat mult un articol energic al dlui Branisce publicat în „Dreptatea” câte-va zile înainte de a merge și el la Vác, cu care însă nu s'a putut refuși în acel institut, pentru-ca, când a intrat Branisce a égit Cristea.

Ne temem că nici peste doi ani, când va scăpa și dl Branisce de Vác, nu va fi prea târziu să se lămurască unul pe altul.

„Nu avem de cuget se intrăm în discuțiuni polemice — dăce dl Cristea — cu vre-o parte sau peste tot cu presa română, din simpla cauză, că noi nu scriem și de di broșuri. Nu putem lăsa înse neatinsă acasta simptomă politică din timpul mai din urmă, după-ce s'a arătat, deși într-o parte foarte neînsemnată a presei române, și ceea ce e de tot curios, în a acelora, cari bucuros vreau între români se trecă de moderați”.

„Se aduc motive contra politice cu privirile îndreptate spre Viena, și anume: se face provocare la istoria lui Horia, la anul 1848, la revendicațiunile anului 1863 „dispărute în regiuni aborose” și la Memorandumul din 1892. Er în urmă să concludă, că Viena a trezit, a nutrit și a înșelat speranțe, fiindu-i politica egală cu „divide et impera”

„Românii înainte de toate nu trebuie să uite că Viena nu e reședința unei autocratii, că nici Viena nu le póte toate, după cum ar voi. Și ca este legată cu condițiuni politice, care se razimă pe factori politici și pe instituțiuni politice. Aceste pot vătămă drepturi și pot jigni mulțime de cetățeni în drepturile și în sentimentele lor politice. Ele însă nu pot fi modificate și în latură națională și prin lupte constituționale și nu la simpla voință a unui monarch”

„Se potesce dora ca românii să-și întorcă privirile dela Viena spre Budapesta, unde cu vapor să lucră la magiarizarea, la nimicirea românilor? Facei din Budapesta ceva, prin ce ar distrage pe români dela Viena, ca să-i atragă spre Budapesta?”

Nu e de acasta vorbă ni se va răspunde. Este vorbă de „emanciparea de sub tutela seculară” și de „inaugurarea unei politice independente, libere de ori-ce influențe neadmisibile (?) căci altminterlea nici vorbă nu póte fi de politică serioasă și adevărat națională”.

„Va să dăcă, Românii independenți să facă politică. Cum se fie independența nu se spune, dar se înțelege, că independența de Viena, care a „trezit”, a „nutrit” și a „înșelat speranțe”. Apoi să se mai moderați, că se află omeni cari dăce, că sunt kossuthisti? Și Kossuth Ferencz, cu aderenții lui, tot independență predică și propăgă.

Va se dăcă — dăcem noi acuma, dl Cristea nu direct timbréză pe „moderații” de „Kossuthisti” cum o face dl E. Brote în broșura sa nemțescă,

ci indirect ti identifică cu Kossuthistii, pentru-ca se justifice pe amicul său Brote, carele o ia pré pe întregul, făcând răspunător pe Alecsandru Mocsonyi pentru faptele lui Andreiu Mocsonyi.

După acestea arată că scopul ducerei Memorandului la Corónă, n'a fost numai împlinirea unei forme de lealitate ci și un scop politic.

„Au creșut dară Românii — dice — că se țin de datorința lor patriotică, după ce au vădut, că factorii politici dela putere nu aud, nu ved, decât idea de stat magiar, se alege la factorul suprem din stat și se-l róghe, ca în puterea prerogativelor ce i-le dă constituțiunea, să aducă afacerile politice, debordate prin ușurința șovinistică în alvia sa firască în cadrul legalității.”

..... „Credem prin urmare că este o consecință foarte logică, că dacă, ori din ce cauză, năsuința nu a putut fi executată cu rezultatul dorit, Românii cu totă decisiunea să caute a o executa de așă, încât se urmeze și rezultatul dorit.”

..... „O dietă transilvană și recunoșcerea dreptului civil al nemagiarilor nefermuri, sunt postulate indispensabile pentru fericirea veritabilă a patriei noastre comune.

..... „Românii deci se nu mai cuncteze. Românii se desconsider vocile acelor, cari simt ceva, dar nu știu ce....

..... Un păcat politic de mörte ar fi, dacă românii ar suferi, ca patria din nou să fie abandonată, pradă unor vânători de putere publică a statului”

..... „Românii pot să vază dară și să înțeleagă: ce păcat politic de mörte ar face decât lucrul început l'ar lăsa baltă și ar suferi și mai departe ca sub pretecește „patriotice” cum sunt „idea de stat magiar” și „unitate națională” să-și bată joc de idea dreptății, și ca nisce lipitori, pseudopatrioții se sugă sucul și mēduva din organismul patriei comune. (Va urma).

Concurs literar.

Adunarea generală ordinară a reuniunii districtuale învățătoresci aradane, în ședința sa a doua dela 6/18 Aprilie a. c. sub Nr. protocolului, conform punctului II. din raportul general al comitetului central, a de-

cis, ér comitetul prin subscrisul birou, eserie prin acesta premiu de 100 fl. (una sută) fl. v. a. pentru cea mai bună carte românească menită ca manual în școala populară, din ori ce ram al învățământului, cu termen de concurs până la 1 Martiu n. 1896, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Cartea să conțină întreg materialul de învățământ al ramului respectiv.

2. Cuprinsul să nu fie vast, dar împărțit în grade concentrice; să fie espus în stil clar și concis, și scris cu ortografia academiei.

3. Lângă manuscriptul scris în trei esemplare anonime să se accludă o cuvertă sigilată provădută cu un motto, carea se conțină în lăuntru numele autorului.

4. Dreptul de proprietate se va regula special între reuniune și autor.

5. Manuscrisurile se se trimită la adresa președintelui reuniunii în Arad, cel mult până la termenul susamintit.

A rad, din ședința ordinară a comitetului central, ținută la 4/16 Maiu, 1895.

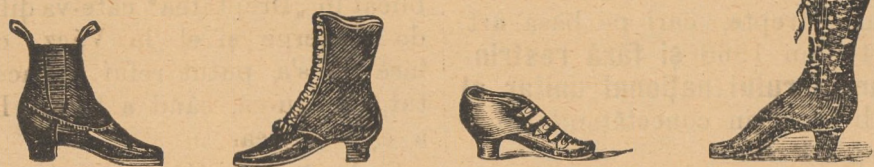
Teodor Ciontea,
președinte.

Nicolae Ștefu,
secretar I.

Bibliografie.

Nu peste mult va eși de sub tipar opul: „feladatunk a polgári házassággal szemben”, care pe basa encyclicelor papale, decisiunilor Curiei romane și a autorităților valoroase demustră, ce au de a face în forul intern și estern mai vörtoș preoții. Îl pot folosi însă și advocații. Va cuprinde în sine și renumita „Instrucțiune” alui Rauscher, precum și cele două legi despre căsătoria civilă. — Prețul de prenumerațiune e 1 fl 50 cr. (cel de boltă va fi 2 fl) care se pôte trimite atât la auctor (Vartolomeu Bagossy, ceremoniar episcopesc) cât și la editor (Librăria Ioan Reiser) în Sătmar. — Tot de aici se pôte procura opul didactic „Palestina” (prețul 30 cr). Preoții le pot procura ambele opuri și „erga sacra” dela autor.

Marfă gata după plăcere.

Constantin Dragoș,
măiestru pantofar,

Sibiu, str. Măcelarilor 37,

anunță onoratului p. t. public, că în lucrătorea sa de păpu-cărie efectuează tot felul de încălțăminte pentru domni, dame și copii, precum și tot felul de reparaturi, cu prețurile cele mai moderate, oferind totodată spre mulțămirea tuturor marfă solidă și prompt executată.

[70] 2—6

Prețuri foarte ieftine.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

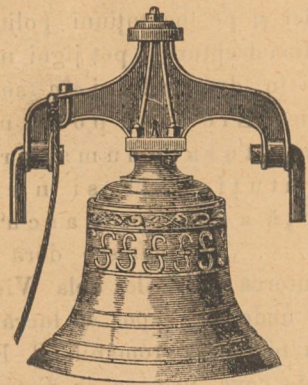
Antoniou Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădute cu adiustări de fer bătut, construite spre a le întörce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tōce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[43] 6—21

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Nr. 90 9—1895.

IV.

(72) 1—1

Publicațiune.

Spre asigurarea reparării podului rîului Sebeș din Peterfalău Nr. 5 de pe drumul municipal Sas-Sebeș—Șugag, se publică pe basa decisiunii comitetului administrativ din 25 Maiu 1895 Nr. 528 pertractare cu oferte care se va ținē în **11 Iunie 1895 la 10 ore a. m.** în sala mică din palatul comitatens.

Doritorii de a întreprinde această lucrare, sunt provocați să și subțērnă ofertele

referitoare la întreprinderea executării acestor lucrări până la orele 9 a. m. a zilei determinate la vice-comitele comitatului. Ofertele intrate mai târziu nu se vor considera.

Ofertele trebuie să fie închise, sigilate și provădute cu vadiul de 5% după suma preliminară cu 1896 fl. 23 cr.

Operatul tehnic și condițiunile referitoare la lucrarea din chestiune se pot vedē la oficiul de construire reg. ung în orele de oficiu.

Sibiu, în 29 Maiu 1895.

Reissenberger,
vice-comite.

Sortirea în 13 Iunie a. c.

Marea loterie de Hamburg. încuviințată și garantată din partea statului, oferă în cel mai favorabil mod un câștig principal de

500,000 mărci.

Avantajōsa împărțire a noului plan este este astfel întocmită, că în decursul alor puține luni vin la sortire 7 clase de 115.000 losuri cu 57.000 câștiguri în suma totală de

11,348.795 mărci

între cari obvin câștiguri principale de până la

500.000 mărci

și anume:

1 câștig	ă 300.000
1 "	" 200.000
1 "	" 100.000
2 câștiguri	" 75.000
1 câștig	" 70.000
1 "	" 65.000
1 "	" 60.000
1 "	" 55.000
2 câștiguri	" 50.000
1 câștig	" 40.000
3 câștiguri	" 20.000
21 "	" 10.000
56 "	" 5000
106 "	" 3000
231 "	" 2000
812 "	" 1000
1415 "	" 400
39755 "	" 155
15290 câșt.	ă 300, 200, 150, 134,
100, 98, 69, 42, 20,	de mărci.

Dintre câștigurile evidente aci, vin la sortire 2000 din clasa primă, cu suma totală de 117,200 mărci.

Câștigul principal din I clasă e de 50,000 mărci și se urcă în a II-a clasă la 55,000, în a III-a clasă la 60,000, în a IV-a cl. la 65,000, în a V-a clasă la 70,000, în a VI-a clasă la 75,000, în a VII-a clasă până la 500,000, special însă până la 300,000 și 200,000 mărci.

Cea mai de aproape sortire de I clasă a acestei mari loterii, garantată de stat, este ficsată oficios și se va face

— deia în 13 Iunie a. c. —

pentru această sortire

1 sort original costă 6 mărci = 3 fl. 50 cr.
1/2 " " " 3 " = 1 " 75 "
1/4 " " " 1 50 " = " 90 "

Tōte comandez se efectuează la moment pe lângă anticiparea prețului sau încasarea aceluia cu rambursă și astfel fie-care amator primesce în mână propriul sortul original provădut cu insigniele statului.

Deodată cu espedarea sortilor se trimit gratis și planurile oficioșe și după fie-care sortire trimitem tuturor clienților nostri listele de câștiguri fără de a fi recercați.

La cerere espedăm anticipand planul oficios franco și declarăm, că suntem gata a primi înapoi înainte de sortire toți sortii, ce nu vor conveni pe lângă restituirea prețului.

Licuidarea câștigurilor se efectuează prompt conform planului și sub garanția statului.

Colectura noastră a fost de multe-ori favorisată de fortuna, căci am plătit clienților nostri adese-ori cele mai mari câștiguri ș. a. câștiguri de 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 mărci etc. etc.

E de prevădut, că la o astfel de întreprindere pusă pe o basă atât de solidă, participarea va fi cât se pôte de mare ne rugăm ca comandez pentru apropiata sortire să se facă cât mai îngrabă direct către

Kaufmann & Simon,

[71] 2—3 banca și casa de schimb în Hamburg.

Sosirea și plecarea trenurilor dela Sibiu.

I. Trenurile sosesc la Sibiu.

Dela Copșa (Budapesta, Predeal):

La 4 ore 19 minute, dimineața, tren de persoane.
La 1 ora 25 minute, ziua, tren de persoane.
La 9 ore 15 minute, sara, tren micș.

Dela Făgăraș:

La 7 ore 28 minute, dimineața, tren micș.
La 8 ore 33 minute sara, tren de persoane.

II. Trenurile pleacă dela Sibiu.

Dela Copșa (Budapesta, Predeal):

La 7 ore 44 minute, dimineața, tren micș.
La 4 ore 49 minute, ziua, tren de persoane.
La 10 ore 30 minute, sara, tren de persoane.

Dela Făgăraș:

La 4 ore 36 minute, dimineața, tren de persoane.
La 1 ora 46 minute, ziua, tren de persoane.